

RÅDETS DIREKTIV 98/50/EG

av den 29 juni 1998

om ändring av direktiv 77/187/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av verksamheter

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

(1) I gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter (den sociala stadgan), som antogs den 9 december 1989 föreskrivs följande i punkterna 7, 17 och 18: "Fullbordandet av den inre marknaden måste leda till en förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arbetstagare inom Europeiska gemenskapen. Där så är nödvändigt, skall förbättringen omfatta vissa delar av reglerna rörande anställningsförhållandet, som t.ex. förfaranden vid kollektiva uppsägningar och konkurs. Frågor om information, samråd och medbestämmande för arbetstagare måste utvecklas på lämpligt sätt, med hänsyn till den praxis som råder i de olika medlemsstaterna. Information, samråd och medbestämmande skall ske i god tid, särskilt i följande fall: Vid omstruktureringar inom företag eller fusioner som påverkar arbetstagarnas sysselsättning".

(2) Genom direktiv 77/187/EEG⁽⁵⁾ främjas en harmonisering av sådan relevant nationell lagstiftning som skyddar arbetstagarnas rättigheter och som föreskriver att överlåtare och förvärvare i god tid skall informera arbetstagarrepresentanterna och samråda med dem.

(3) Syftet med detta direktiv är att ändra direktiv 77/187/EEG mot bakgrund av den inre marknads effekter, tendenserna i medlemsstaternas lagstiftning när det

gäller hjälp till företag med ekonomiska svårigheter, EG-domstolens rättspraxis, rådets direktiv 75/129/EEG av den 17 februari 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kollektiva uppsägningar⁽⁶⁾ och den lagstiftning som redan är i kraft i de flesta medlemsstater.

(4) Hänsyn till rättssäkerhet och insyn kräver att det rättsliga begreppet överlåtelse klargörs mot bakgrund av EG-domstolens rättspraxis. Ett sådant klargörande ändrar inte direktivets räckvidd, såsom denna uttolkas av domstolen.

(5) Detta kräver också en uttrycklig föreskrift, mot bakgrund av EG-domstolens rättspraxis, om att direktivet skall tillämpas på privata och offentliga företag som bedriver ekonomisk verksamhet, med eller utan vinstsyfte.

(6) Det är nödvändigt att klargöra begreppet "arbetstagar" mot bakgrund av EG-domstolens rättspraxis.

(7) I syfte att säkerställa insolventa företags överlevnad bör medlemsstaterna uttryckligen tillåtas att inte tillämpa artiklarna 3 och 4 i direktiv 77/187/EEG på överlåtelser som genomförs inom ramen för ett likvidationsförfarande, och vissa undantag från direktivets allmänna bestämmelser bör tillåtas vid överlåtelser som genomförs inom ramen för ett insolvensförfarande.

(8) Sådana undantag bör även tillåtas för en medlemsstat som har särskilda förfaranden för att främja överlevnaden för bolag som har förklarats befinna sig i en ekonomisk krissituation.

(9) De förhållanden under vilka arbetstagarrepresentanternas funktion och ställning skall behållas bör klargöras.

(10) För att säkerställa likabehandling av likartade situationer är det nödvändigt att se till att de krav på information och samråd som framgår av rådets direktiv 77/187/EEG följs, oberoende av om det

⁽¹⁾ EGT C 274, 1.10.1994, s. 10.

⁽²⁾ EGT C 33, 3.2.1997, s. 81.

⁽³⁾ EGT C 133, 31.5.1995, s. 13.

⁽⁴⁾ EGT C 100, 2.4.1996, s. 25.

⁽⁵⁾ EGT L 61, 5.3.1977, s. 26.

⁽⁶⁾ EGT L 48, 22.2.1975, s. 29. Direktivet senast ändrat genom direktiv 92/56/EEG (EGT L 245, 26.8.1992, s. 3).

beslut som leder till överlåtelsen fattas av arbetsgivaren eller av ett företag som kontrollerar arbetsgivaren.

- (11) Med avseende på sådana fall, då medlemsstaterna beslutar om åtgärder för att se till att förvärvaren informeras om alla rättigheter och skyldigheter som skall överlåtas, bör det klargöras att underlåtenhet att lämna sådan information inte påverkar överlåtelsen av berörda rättigheter och skyldigheter.
- (12) Det är nödvändigt att klargöra under vilka förhållanden arbetstagarna skall informeras om det inte finns några arbetstagarrepresentanter.
- (13) I den sociala stadgan erkänns betydelsen av att bekämpa alla slag av diskriminering, särskilt de som är grundade på kön, hudfärg, ras, åsikter eller tro.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 77/187/EEG ändras på följande sätt:

- 1) Titeln skall ersättas med följande:

”Rådets direktiv 77/187/EEG av den 14 februari 1977 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter”.

- 2) Artiklarna 1–7 skall ersättas med följande:

”AVSNITT I

Räckvidd och definitioner

Artikel 1

1. a) Detta direktiv skall tillämpas vid överlåtelse av ett företag, en verksamhet eller en del av ett företag eller en verksamhet till en annan arbetsgivare genom lagenlig överlåtelse eller fusion.
- b) Med förbehåll för vad som sägs under a och i nedan följande bestämmelser i denna artikel, skall med överlåtelse enligt detta direktiv förstås överlåtelse av en ekonomisk enhet, som behåller sin identitet och varmed förstås en organiserad gruppering av tillgångar vars syfte är att bedriva ekonomisk verksamhet, vare sig denna utgör huvud- eller sidoverksamhet.
- c) Detta direktiv skall tillämpas på offentliga och privata företag som bedriver ekonomisk verksamhet, med eller utan vinstsyfte. En administrativ

omorganisation av offentliga förvaltningsmyndigheter eller en överlåtelse av administrativa funktioner mellan offentliga förvaltningsmyndigheter skall inte betraktas som en överlåtelse enligt detta direktiv.

2. Detta direktiv skall tillämpas om och i den mån företaget, verksamheten eller den del av företaget eller verksamheten som skall överlåtas ligger inom fördragets territoriella räckvidd.

3. Detta direktiv skall inte tillämpas på sjögående fartyg.

Artikel 2

1. I detta direktiv avses med

- a) *överlåtare*: varje fysisk eller juridisk person som till följd av en överlåtelse enligt artikel 1.1 upphör att vara arbetsgivare i företaget, verksamheten eller en del av företaget eller verksamheten,
- b) *förvärvare*: varje fysisk eller juridisk person som till följd av en överlåtelse enligt artikel 1.1 blir arbetsgivare i företaget, verksamheten eller en del av företaget eller verksamheten,
- c) *arbetstagarrepresentanter* och liknande uttryck: arbetstagarnas representanter enligt medlemsstaternas lagar eller praxis,
- d) *arbetstagare*: varje person som i den berörda medlemsstaten åtnjuter skydd som arbetstagare enligt den nationella lagstiftningen rörande anställningsförhållandet.

2. Detta direktiv skall inte påverka nationell lagstiftning när det gäller definitionen av anställningsavtal eller anställningsförhållanden.

Medlemsstaterna får emellertid inte utesluta anställningsavtal eller anställningsförhållanden från detta direktivs räckvidd enbart på grund av följande:

- a) Antalet arbetstimmar som utförs eller skall utföras.
- b) Anställningsförhållandet regleras av ett tidsbegränsat anställningsavtal enligt artikel 1.1 i rådets direktiv 91/383/EEG av den 25 juni 1991 om komplettering av åtgärderna för att främja förbättringar av säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare med tidsbegränsat anställningsförhållande eller tillfälligt anställningsförhållande (*).
- c) Anställningsförhållandena är tillfälliga enligt artikel 1.2 i direktiv 91/383/EEG och det företag, den verksamhet eller den del av ett företag eller en verksamhet som överläts är, eller är del av, en verksamhet som hyr ut arbetskraft och som är arbetsgivaren.

AVSNITT II

Skydd för arbetstagarnas rättigheter

Artikel 3

1. Överlåtarens rättigheter och skyldigheter på grund av ett anställningsavtal eller ett anställningsförhållande som gäller vid tidpunkten för överlåtelsen skall till följd av en sådan överlåtelse övergå på förvärvaren.

Medlemsstaterna får föreskriva att överlåtaren och förvärvaren efter tidpunkten för överlåtelsen skall vara solidariskt ansvariga för de skyldigheter som före överlåtelse tidpunkten har uppkommit på grund av ett anställningsavtal eller ett anställningsförhållande som gällde vid överlåtelse tidpunkten.

2. Medlemsstaterna får besluta om lämpliga åtgärder för att se till att överlåtaren informerar förvärvaren om alla rättigheter och skyldigheter som kommer att överlåtas på förvärvaren enligt denna artikel, i den mån dessa rättigheter och skyldigheter är eller borde ha varit kända för överlåtaren när överlåtelsen skedde. Om överlåtaren underlåter att informera förvärvaren om en sådan rättighet eller skyldighet skall detta inte påverka överlåtelsen av den rättigheten eller skyldigheten eller någon arbetstagares rättigheter gentemot förvärvaren och/eller överlåtaren med avseende på den rättigheten eller skyldigheten.

3. Efter överlåtelsen skall förvärvaren vara bunden av villkoren i löpande kollektivavtal på samma sätt som överlåtaren var bunden av dessa villkor till dess att avtalets giltighetstid har löpt ut eller ett nytt kollektivavtal har börjat gälla.

Medlemsstaterna får begränsa den period under vilken de skall vara bundna av ett sådant avtal, med det förbehållet att den inte får vara kortare än ett år.

4. a) Om inte medlemsstaterna föreskriver något annat skall punkterna 1 och 3 inte tillämpas när det gäller arbetstagarnas rätt till ålders-, invaliditets- eller efterlevandeförmåner på grund av sådana kompletterande pensionssystem för ett företag eller mellan företag som ligger utanför medlemsstaternas nationella författningsreglerade socialförsäkringssystem.

b) Även om de inte i enlighet med stycke a föreskriver att punkterna 1 och 3 skall tillämpas på dessa rättigheter, skall medlemsstaterna besluta om nödvändiga åtgärder för att skydda arbetstagarnas intressen samt de personers intressen som när överlåtelsen sker inte längre är anställda i överlåtarens verksamhet, såvitt avser rättigheter som omedelbart eller i framtiden berättigar dem till åldersförmåner, inklusive efterlevandeförmå-

ner, på grund av sådana kompletterande pensionssystem som avses i punkt a i detta stycke.

Artikel 4

1. En överlåtelse av ett företag, en verksamhet eller en del av ett företag eller en verksamhet skall inte i sig utgöra skäl för uppsägning från överlåtarens eller förvärvarens sida. Denna bestämmelse skall dock inte hindra uppsägningar som görs av ekonomiska, tekniska eller organisatoriska skäl, och som innefattar förändringar i arbetsstyrkan.

Medlemsstaterna får föreskriva att föregående stycke inte skall tillämpas på särskilda kategorier av arbetstagare som inte omfattas av medlemsstaternas lagar eller praxis i fråga om skydd mot uppsägning.

2. Om anställningsavtalet eller anställningsförhållandet upphör därför att överlåtelsen medför en väsentlig förändring av arbetsvillkoren som är till nackdel för arbetstagaren, skall arbetsgivaren anses ansvarig för att anställningsavtalet eller anställningsförhållandet upphörde.

Artikel 4a

1. Om inte medlemsstaterna föreskriver något annat skall artiklarna 3 och 4 inte tillämpas på överlåtelse av företag, verksamhet eller del av företag eller verksamhet om överlåtaren är föremål för konkursförfarande eller något motsvarande insolvensförfarande, som inletts i syfte att likvidera överlåtarens tillgångar och som står under tillsyn av en behörig offentlig myndighet (som kan vara en konkursförvaltare som utsetts av en behörig offentlig myndighet).

2. När artiklarna 3 och 4 är tillämpliga på en överlåtelse under ett insolvensförfarande som har inletts mot överlåtaren (oavsett om detta förfarande har inletts i syfte att likvidera överlåtarens tillgångar) och under förutsättning att detta förfarande står under tillsyn av en behörig offentlig myndighet (som kan vara en konkursförvaltare enligt nationell lagstiftning), kan en medlemsstat föreskriva att

a) överlåtarens skulder på grund av ett anställningsavtal eller ett anställningsförhållande och som skall betalas före överlåtelsen eller innan insolvensförandet inleds, trots vad som sägs i artikel 3.1, inte skall övergå på förvärvaren under förutsättning att det av ett sådant förfarande följer skydd, enligt den medlemsstatens lagstiftning, som minst motsvarar det skydd som tillhandahålls i de situationer som omfattas av rådets direktiv 80/987/EEG av den 20 oktober 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens (**),

och, eller alternativt, att

b) förvärvaren, överlåtaren eller den eller de personer som utför överlåtarens uppgifter, å ena sidan, och arbetstagarrepresentanterna, å andra sidan, i den utsträckning som gällande lagstiftning eller praxis tillåter detta, kan komma överens om ändringar i arbetstagaransättningsvillkor för att skydda arbetstillfällena genom att säkerställa överlevnaden för företaget eller verksamheten eller en del av företaget eller verksamheten.

3. En medlemsstat får tillämpa punkt 2 b på varje överlåtelse där överlåtaren enligt den nationella lagstiftningen befinner sig i en allvarig ekonomisk krissituation, under förutsättning att en behörig offentlig myndighet har förklarat att en sådan situation föreligger och att den kan bli föremål för tillsyn av rättsliga myndigheter, på villkor att sådana bestämmelser finns i den nationella lagstiftningen senast den 17 juli 1998.

Kommissionen skall före den 17 juli 2003 lägga fram en rapport om effekterna av denna bestämmelse och förelägga rådet lämpliga förslag.

4. Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder för att hindra att insolvensförfaranden används på ett felaktigt sätt, så att arbetstagarerna därigenom berövas de rättigheter som föreskrivs i detta direktiv.

Artikel 5

1. Om företaget, verksamheten eller delen av ett företag eller en verksamhet behåller sin självständighet, skall ställning och funktion för representanterna eller representationen för de arbetstagare som berörs av överlåtelsen bibehållas på samma villkor som före överlåtelseögonblicket gällde enligt lag eller annan författning, förutsatt att de villkor som är nödvändiga för inrättande av arbetstagarrepresentationen uppfylls.

Föregående stycke skall inte gälla om nödvändiga villkor för förnyad utnämning av arbetstagarrepresentanterna eller för förnyat inrättande av arbetstagarrepresentationen är uppfyllda enligt medlemsstaternas lagar och andra författningar eller praxis, eller enligt avtal med arbetstagarrepresentanterna.

När överlåtaren är föremål för konkursförfarande eller något motsvarande insolvensförfarande som har inletts för att likvidera överlåtarens tillgångar och som står under tillsyn av en behörig offentlig myndighet (som kan vara en av behörig offentlig myndighet utsedd konkursförvaltare), kan medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de arbetstagare som berörs av överlåtelsen förblir representerade på ett riktigt sätt tills nytt val eller ny utnämning av arbetstagarrepresentanter har skett.

Om företaget eller verksamheten eller delen av ett företag eller en verksamhet inte behåller sin självständighet skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de arbetstagare som berörs av överlåtelsen och som representerades före överlåtelsen förblir representerade på ett riktigt sätt under den tid som behövs för förnyat inrättande eller förnyad utnämning av arbetstagarrepresentationen i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis.

2. Om uppdraget för representanterna för de arbetstagare som berörs av överlåtelsen upphör till följd av överlåtelsen, skall representanterna alltjämt åtnjuta det skydd som medlemsstaternas lagar och andra författningar eller praxis ger dem.

AVSNITT III

Information och samråd

Artikel 6

1. Överlåtaren och förvärvaren skall vara skyldiga att informera representanterna för sina av överlåtelsen berörda arbetstagare om

- tidpunkt eller föreslagen tidpunkt för överlåtelsen,
- skälen för överlåtelsen,
- överlåtelsens juridiska, ekonomiska och sociala följder för arbetstagarerna,
- planerade åtgärder i förhållande till arbetstagarerna.

Överlåtaren skall ge sina arbetstagares representanter sådan information i god tid innan överlåtelsen genomförs.

Förvärvaren skall ge sådan information till sina arbetstagares representanter i god tid, och i vart fall innan hans arbetstagares arbets- och anställningsvillkor direkt påverkas av överlåtelsen.

2. När överlåtaren eller förvärvaren planerar åtgärder i förhållande till sina arbetstagare skall han i god tid samråda med arbetstagarrepresentanterna beträffande dessa åtgärder för att söka nå en överenskommelse.

3. Medlemsstater vars lagar och andra författningar föreskriver att arbetstagarrepresentanterna får anlita skiljeförfarande för att få till stånd ett avgörande i fråga om de åtgärder som skall vidtas i förhållande till arbetstagarerna, får begränsa skyldigheterna enligt punkterna 1 och 2 till sådana fall där den genomförda överlåtelsen medför en förändring av verksamheten som kan antas innefatta allvarliga nackdelar för ett avsevärt antal arbetstagare.

Informationen och samråden skall åtminstone omfatta planerade åtgärder i förhållande till arbetstagarerna.

Informationen måste tillhandahållas och samråden äga rum i god tid före den förändring av verksamheten som avses i punkt 1 i detta avsnitt.

4. Skyldigheterna enligt denna artikel skall gälla oberoende av om det beslut som leder till överlåtelsen fattas av arbetsgivaren eller av ett företag som kontrollerar arbetsgivaren.

När det gäller påstådd överträdelse av kraven på information och samråd i detta direktiv, kan argumentet att överträdelsen inträffade därför att information inte tillhandahölls av ett företag som kontrollerar arbetsgivaren inte godtas som ursäkt.

5. Medlemsstaterna får begränsa skyldigheterna enligt punkterna 1, 2 och 3 till företag eller verksamheter som, när det gäller antalet anställda, uppfyller villkoren för val eller inrättande av ett kollegialt organ som representerar arbetstagarna.

6. Medlemsstaterna skall föreskriva att berörda arbetstagare, för det fall att arbetstagarna i ett företag eller en verksamhet utan egen förskyllan saknar representanter, skall informeras i förväg om

- tidpunkt eller föreslagen tidpunkt för överlåtelsen,
- skälet för överlåtelsen,
- överlåtelsens juridiska, ekonomiska och sociala följder för arbetstagarna,
- planerade åtgärder i förhållande till arbetstagarna.

AVSNITT IV

Slutbestämmelser

Artikel 7

Detta direktiv skall inte påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa eller införa lagar eller andra författningar som är gynnsammare för arbetstagarna eller dessa staters rätt att främja eller tillåta kollektivavtal eller avtal mellan arbetsmarknadens parter som är gynnsammare för arbetstagarna.

Artikel 7a

Medlemsstaterna skall i sina nationella rättsordningar införa de bestämmelser som behövs för att alla arbetstagare och arbetstagarrepresentanter, som anser sig förfördelade på grund av underlåtenhet att iakttä de skyldigheter som följer av detta direktiv, skall kunna

föra talan vid domstol, i förekommande fall efter att ha vänt sig till andra behöriga myndigheter.

Artikel 7b

Kommissionen skall före den 17 juli 2006 för rådet lägga fram en analys av effekterna av bestämmelserna i detta direktiv. Det skall föreslå de ändringar som förefaller nödvändiga.

(*) EGT L 206, 29.7.1991, s. 19.

(**) EGT L 283, 20.10.1980, s. 23. Direktivet ändrat genom direktiv 87/164/EEG (EGT L 66, 11.3.1987, s. 11)."

Artikel 2

1. Medlemsstaterna skall senast den 17 juli 2001 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv, eller senast detta datum säkerställa att arbetsgivarnas och arbetstagarrepresentanter har infört de nödvändiga bestämmelserna i form av avtal. Medlemsstaterna är skyldiga att vidta nödvändiga åtgärder som ger dem möjlighet att vid varje tillfälle garantera att de resultat som detta direktiv ålägger dem uppnås.

2. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkt 1 skall dessa innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Medlemsstaterna skall genast underrätta kommissionen om de åtgärder de vidtar för att genomföra detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 29 juni 1998.

På rådets vägnar

R. COOK

Ordförande